

PRIKAZ KNJIGE

Dragan Prlić: Terenska nastava iz vegetacijske ekologije

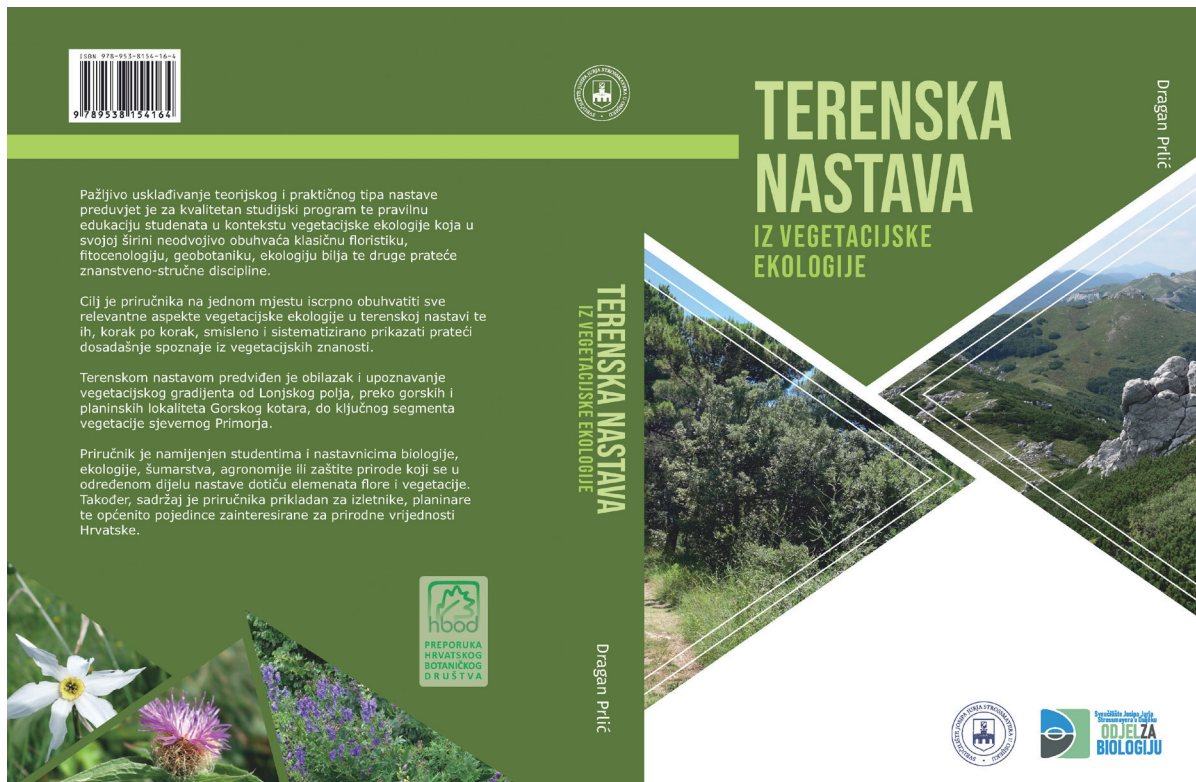
ŽELJKO ŠKVORC*

Fakultet šumarstva i drvne tehnologije, Svetošimunska cesta 23, HR-10000 Zagreb, Hrvatska

*Autor za dopisivanje / corresponding author: zskvorc@sumfak.hr

Hrvatska ima dugu povijest istraživanja vegetacije, međutim vrlo je malo izdanja monografskog tipa, a osobito udžbenika koji na sustavan način prikazuju gradivo iz vegetacijske ekologije, te detaljnije obrađuju veliku raznolikost biljnih zajednica koje dolaze na našem području. Knjiga *Terenska nastava iz vegetacijske ekologije* autora Dragana Prlića je sveučilišni priručnik koji na vrlo kvalitetan način popunjava tu prazninu. U knjizi se detaljno obrađuju vegetacijski tipovi, pripadajući stanišni uvjeti te floristički sastav na odabranim lokalitetima na kojima se odvija

terenska nastava studenata Odjela za biologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. To su lokaliteti koji se odlikuju velikom biološkom i krajobraznom raznolikošću, dobro reprezentiraju bogatstvo flore i vegetacije Hrvatske, a osim toga spadaju u botanički i vegetacijski najbolje istražena područja naše države (obuhvaćaju lokalitete od nizinskog, preko gorskog i pretplaninskog do primorskog dijela Hrvatske). Zbog toga ova knjiga predstavlja sveobuhvatnu kompilaciju dosadašnjega znanja o vegetaciji tih prostora, no daje i kritički osvrt na aktualno stanje na terenu.

Koncepcijski knjiga se sastoji od tri dijela. Prvi dio na oko 60 stranica daje pregledni uvod u vegetacijsku ekologiju. Tu su prikazani osnovni principi fitocenologije, građa biljnih zajednica, glavni ekološki čimbenici koji utječu na njih, prostorna razdioba vegetacije, sindinamika i sl. Osim toga u uvodnom dijelu prikazana je i fitogeografska raščlanjenost vegetacije Hrvatske.

U drugom, najopširnijem dijelu koji se sastoji od 12 poglavlja detaljno je obrađena vegetacija područja na kojima se odvija terenska nastava studenata Odjela za biologiju Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku na području Lonjskoga polja, Gorskoga Kotara i Hrvatskoga primorja. Na početku svakog poglavlja nalazi se koncizan presjek glavnih krajobraznih, ekoloških i vegetacijskih značajki obrađenoga područja s popisom reprezentativne i posebno zanimljive flore, te prikazom geografskog položaja. Nakon toga slijedi tekst koji obuhvaća geografske, ekološke, vegetacijske, fitogeografske i florističke značajke toga područja. Ovaj dio pisan je u zanimljivom putopisnom stilu, kao opis rute kojom prolaze studenti tijekom terenske nastave i obuhvaća brojne osvrtne na povijesni razvoj vegetacije, problematiku zaštite prirode, aktualno stanje flore i vegetacije i sl. U posebnim okvirima detaljnije su obrađene najznačajnije biljne

zajednice koje dolaze na tom području. Boljem razumijevanju teksta pridonose brojni grafički prilozi koji obuhvaćaju klimadijagrame, sheme, kartografske prikaze, crteže s vegetacijskim profilima i fotografije različitih aspekata krajobraza i vegetacije (npr. fotografije tipičnih vizura na svim lokalitetima, fotografije različitih fenofaza as. *Bromo-Cynosuretum* i sl.). Isto tako su na brojnim fotografijama prikazane i reprezentativne i/ili zanimljive svojte vaskularnih biljaka, mahovina i lišajeva koje se mogu sresti na tim lokalitetima. Svako poglavlje završava pregledom svih stanišnih tipova obrađenoga područja.

U trećem dijelu knjige izdvojeno je 10 samostalnih priloga koji dodatno pojašnjavaju neke od vegetacijskih i ekoloških značajki koje su prethodno opisane u priručniku.

Knjiga *Terenska nastava iz vegetacijske ekologije* je vrlo kvalitetan priručnik koji složene vegetacijske odnose, te ogromnu biološku i krajobraznu raznolikost tumači na razumljiv, pregledan i privlačan način. Zbog toga će ona biti vrlo korisno štivo ne samo studentima koji obrađuju teme iz vegetacijske ekologije nego i širokom krugu korisnika koje zanima vegetacija naše zemlje.